

EUROPESE COMMISSIE

Brussel, 30.11.2011
COM(2011) 810 definitief

2011/0399 (COD)

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van "Horizon 2020" – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020)

(Voor de EER relevante tekst)

{SEC(2011) 1427-Deel 2}
{SEC(2011) 1428-Deel 2}

TOELICHTING

1. CONTEXT VAN HET VOORSTEL

Het pakket met voorstellen voor "Horizon 2020" is geheel in lijn met de Europa 2020-strategie, in het kader waarvan onderzoek en innovatie van essentieel belang worden geacht om de doelstellingen van een slimme, duurzame en inclusieve groei te kunnen verwezenlijken. Het gaat om voorstellen voor een kaderprogramma "Horizon 2020", uniforme regels voor deelname en verspreiding, één enkel specifiek programma ter uitvoering van "Horizon 2020", alsmede een afzonderlijk voorstel voor de onderdelen van "Horizon 2020" die aansluiten bij het Euratom-Verdrag.

Als ondersteuning van het Europa 2020-kerninitiatief "Innovatie-Unie"¹ hebben "Horizon 2020" en de onderhavige regels hoofdzakelijk ten doel enerzijds een meer strategische aanpak van onderzoek en innovatie te waarborgen. Alle beleidsinstrumenten en -maatregelen zijn opgezet met het oog op de bevordering van onderzoek en innovatie en de verdere ontwikkeling van de Europese onderzoeksruimte waarbinnen kennis, onderzoekers en technologie vrij circuleren en waarbij de commercialisering en verspreiding van innovaties op de interne markt worden bespoedigd.

De voorgestelde regels beantwoorden aan een tweevoudige doelstelling:

- één enkele voldoende flexibel regelgevingskader tot stand brengen dat deelname gemakkelijker maakt, voorziet in een coherenter instrumentenpakket voor zowel onderzoek als innovatie, garanties biedt voor een groter wetenschappelijk en economisch effect en tegelijkertijd dubbel werk en fragmentatie voorkomt;
- vereenvoudiging van de voorwaarden en procedures waaraan de deelnemers dienen te voldoen teneinde de meest efficiënte tenuitvoerlegging te waarborgen, met inachtneming van de noodzaak van een gemakkelijke toegang voor alle deelnemers.

Met het oog op de toepassing van de voornoemde beginselen en de afstemming van de regels op de kenmerken en doelstellingen van het nieuwe kaderprogramma zijn de regels voor deelname en verspreiding aangevuld met de volgende nieuwe elementen:

- de regels zijn van toepassing op alle onderdelen van "Horizon 2020", inclusief de initiatieven op grond van de artikelen 185 en 187 VWEU, de acties die thans onder het toepassingsgebied van het programma voor concurrentievermogen en innovatie vallen alsmede de EIT-activiteiten. De flexibiliteit is afhankelijk van de aard van de onderzoeks- en innovatieacties en wordt gewaarborgd door middel van passende afwijkingen en de mogelijkheid om specifieke voorwaarden voor deelname vast te stellen in de werkprogramma's;

¹ COM(2010) 546 definitief, 6.10.2010.

- de regels voor deelname betreffende de financiering van de Unie zijn gebaseerd op de herziene verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de jaarlijkse begroting van de Unie², waardoor het beleid van de Unie op een eenvoudiger en meer doeltreffendere manier ten uitvoer kan worden gelegd;
- de financiële bepalingen betreffende financiering door de EU in de vorm van subsidies zijn op zodanige wijze verduidelijkt en vereenvoudigd dat thans sprake is van één enkel financieringspercentage afhankelijk van het soort actie dat uit "Horizon 2020" wordt gefinancierd, zonder dat hierbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de deelnemers. Tevens wordt ervoor gepleit meer met forfaitaire bedragen, vaste tarieven en eenheidskosten te werken;
- met betrekking tot de directe kosten zorgen deze regels voor een brede aanvaarding van de gangbare boekhoudpraktijken van de begunstigen van subsidies, met een minimum aantal randvoorwaarden. De subsidieovereenkomst zal nog andere bepalingen bevatten die gericht zijn op vereenvoudiging, zodat de begunstigen meer rechtszekerheid genieten betreffende de subsidiabiliteit van kosten voor acties uit hoofde van "Horizon 2020". Deze bepalingen zullen onder meer een duidelijke definitie omvatten van de vereisten inzake tijdregistratie alsook objectieve informatie met betrekking tot het jaarlijkse aantal productieve uren;
- de berekening van de indirecte kosten is sterk vereenvoudigd; de vergoeding komt overeen met een forfaitair bedrag dat gebaseerd is op de totale subsidiabele directe kosten van de deelnemers, waarbij alleen rechtspersonen zonder winstoogmerk de mogelijkheid krijgen om feitelijk gemaakte kosten te declareren;
- de regels die van toepassing zijn op de nieuwe financieringsvormen openen de weg naar meer flexibiliteit; dat geldt met name voor de regels inzake de toekenning van prijzen voor het behalen van vooraf bepaalde streefcijfers of inzake precommerciële overheidsopdrachten en de inkoop van innovatieve oplossingen, alsook inzake financiële instrumenten;
- aangezien het garantiefonds voor de deelnemers dat onder het zevende kaderprogramma is ingesteld, een doeltreffend vrijwaringsmechanisme blijkt te zijn, wordt het hernieuwd voor de gehele duur van "Horizon 2020"; daarbij wordt voorzien in duidelijkere regels en de mogelijkheid om het fonds uit te breiden om de risico's te dekken die verbonden zijn aan acties binnen het Euratom-kaderprogramma;
- de regels inzake intellectuele eigendom, exploitatie en verspreiding zijn opgesteld op basis van de algemeen bekende bepalingen van het zevende kaderprogramma, waarin de nodige verbeteringen en verduidelijkingen zijn aangebracht. Er wordt met name meer nadruk gelegd op open toegang tot onderzoekspublicaties en de regeling wordt opengesteld voor experimenten die open toegang bieden tot andere resultaten. De uitbreiding van het

² PB L , , blz. .

toepassingsgebied en de nieuwe financieringsvormen alsook de behoefte aan een flexibelere regelgeving op dit gebied komen tot uiting in de mogelijkheid om waar nodig aanvullende of specifieke bepalingen vast te stellen. Er is voorzien in toegangsrechten voor de Europese Unie, en op het gebied van het veiligheidsonderzoek gelden ook toegangsrechten voor de lidstaten.

Bovendien wordt de deelname van rechtspersonen die in derde landen zijn gevestigd en van internationale organisaties aan acties in het kader van "Horizon 2020" vereenvoudigd en gestimuleerd, in overeenstemming met de doelstellingen van internationale samenwerking zoals bepaald in het Verdrag, op basis van wederzijdse voordelen en met inachtneming van de voorwaarden die aan EU-entiteiten worden opgelegd voor deelname aan programma's van derde landen.

Dankzij dit duidelijke en stabiele kader beschikken de deelnemers over meer flexibiliteit om passende interne regelingen te treffen en zodoende te zorgen voor een efficiënte uitvoering van hun projecten. Deze aanpak moet de deelname van alle belanghebbenden bevorderen en vergemakkelijken, met inbegrip van kleine onderzoekseenheden, en met name van het midden- en kleinbedrijf.

2. RESULTATEN VAN DE RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDE PARTIJEN EN EFFECTBEOORDELING

Bij de voorbereiding van dit voorstel is terdege rekening gehouden met de antwoorden van de omvangrijke openbare raadpleging over het Groenboek "Van uitdagingen naar kansen: naar een gemeenschappelijk strategisch kader voor financiering van onderzoek en innovatie door de Unie" COM(2011) 48. De Europese Raad, de lidstaten en een brede waaier van belanghebbenden uit het bedrijfsleven, de academische wereld en het maatschappelijk middenveld hebben zich op dit vraagstuk bezonnen.

Tijdens de raadpleging is gebleken dat diverse belemmeringen moeten worden weggewerkt:

- Voor de deelnemers vormen de ingewikkelde administratieve procedures en de administratieve lasten het grootste probleem.
- Zij vinden het tevens bijzonder lastig verschillende regelingen te moeten toepassen al naargelang het onderzoeks- en innovatieprogramma van de Unie en dringen aan op een betere onderlinge afstemming van de toepassingsregels van de verschillende instrumenten.
- Ten slotte moet ook een risico-vertrouwensbalans worden ingevoerd. Thans blijkt dat veel te veel procedures, met name in het kader van de financiële controles, uitsluitend zijn vastgesteld om een zeer laag foutenrisico te waarborgen en vaak uitmonden in controlemechanismen die als onbuigzaam en buitensporig worden ervaren.

De basisbeginselen van deze regeling zijn onderworpen aan een formele effectbeoordeling.

3. JURIDISCHE ELEMENTEN VAN HET VOORSTEL

1.1. Rechtsgrondslag

Het wetgevingspakket "Horizon 2020" omvat een reeks activiteiten op het gebied van onderzoek en innovatie die naadloos op elkaar aansluiten en als doel hebben bij te dragen tot de verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen.

De regels inzake deelneming en verspreiding zijn gebaseerd op de titels "Industrie" en "Onderzoek en technologische ontwikkeling en ruimte" VWEU (artikelen 173, 183 en 188).

1.2. Beginselen van subsidiariteit en evenredigheid

Het Horizon 2020-pakket is ontwikkeld om de toegevoegde waarde en de impact van de EU te optimaliseren door de aandacht te richten op doelstellingen en activiteiten die de lidstaten alleen niet op doeltreffende wijze tot een goed einde kunnen brengen. De regels voor deelname en verspreiding zijn bedoeld om de tenuitvoerlegging van het voorstel "Horizon 2020" te faciliteren, onder toepassing van de bijbehorende subsidiaire analyse.

Ook aan het evenredigheidsbeginsel is voldaan. Immers, de voorgestelde vereenvoudiging en rationalisering waarborgen dat de EU-actie niet verder gaat dan nodig is om de doelstelling te verwezenlijken dat de tenuitvoerlegging van "Horizon 2020" wordt gewaarborgd.

Voorstel voor een

VERORDENING VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

tot vaststelling van de regels voor de deelname aan acties en de verspreiding van resultaten in het kader van "Horizon 2020" – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020)

(Voor de EER relevante tekst)

HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie ("VWEU"), en met name artikel 173, artikel 183 en artikel 188, lid 2,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Na toezending van het ontwerp van wetgevingshandeling aan de nationale parlementen,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité¹,

Gezien het advies van de Rekenkamer²,

Handelend volgens de gewone wetgevingsprocedure,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) "Horizon 2020 – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie (2014-2020)" ("Horizon 2020") is aangenomen bij Verordening [X] van het Europees Parlement en de Raad van [X] tot vaststelling van Horizon 2020 – het kaderprogramma voor onderzoek en innovatie³. Deze verordening dient te worden aangevuld met regels voor deelname aan acties en de verspreiding van de resultaten daarvan.
- (2) De tenuitvoerlegging van "Horizon 2020" moet rechtstreeks bijdragen tot de totstandbrenging van industrieel leiderschap, groei en werkgelegenheid in Europa en het pakket dient uiting te geven aan de strategische visie zoals vervat in de mededeling van de Commissie van 6 oktober 2010 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Europa 2020 -

¹ PB C , , blz. .

² PB C , , blz. .

³ PB C , , blz. .

kerninitiatief Innovatie-Unie"⁴, waarbij de Commissie zich ertoe verbindt de toegang voor de deelnemers sterk te vereenvoudigen.

- (3) "Horizon 2020" moet ondersteuning bieden voor de totstandbrenging en het functioneren van de Europese onderzoeksruimte waarbinnen onderzoekers, wetenschappelijke kennis en technologie vrij circuleren, door de samenwerking tussen de Unie en de lidstaten te versterken, met name via de toepassing van samenhangende regels.
- (4) De regels voor deelname en verspreiding moeten op passende wijze rekening houden met de aanbevelingen van enerzijds het Europees Parlement, zoals vervat in het "Verslag over de vereenvoudigen van de tenuitvoerlegging van de kaderprogramma's voor onderzoek"⁵, en anderzijds de Raad met het oog op de vereenvoudiging van de administratieve en financiële vereisten van de kaderprogramma's voor onderzoek. Zij moeten voortbouwen op de vereenvoudigingen die reeds op grond van Besluit nr. 1982/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 betreffende het zevende kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor activiteiten op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en demonstratie (2007-2013)⁶ ten uitvoer zijn gelegd. Zij moeten de administratieve last voor de deelnemers verder verminderen en de financiële bepalingen vereenvoudigen teneinde het aantal financiële fouten terug te schroeven. De regels moeten tevens naar behoren inspelen op de zorgpunten en aanbevelingen van de onderzoekswereld die tot uiting zijn gekomen in het debat rond de mededeling van de Commissie van 29 april 2010 aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's "Vereenvoudigen van de tenuitvoerlegging van de kaderprogramma's voor onderzoek"⁷ en het daaropvolgende Groenboek van 9 februari 2011 "Van uitdagingen naar kansen: naar een gemeenschappelijk strategisch kader voor EU-financiering van onderzoek en innovatie"⁸.
- (5) Om de coherentie met andere financieringsprogramma's van de Unie te waarborgen, moet "Horizon 2020" worden uitgevoerd in overeenstemming met Verordening (EU) nr. XX/XX van het Europees Parlement en de Raad van [...] tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de jaarlijkse begroting van de Unie⁹, en de gedelegeerde Verordening (EU) nr. XX/XX van de Commissie van [...] tot wijziging van de uitvoeringsbepalingen voor de uitvoering van het Financieel Reglement¹⁰.
- (6) Er moet voor een geïntegreerde aanpak worden gezorgd waarin activiteiten die onder het zevende kaderprogramma voor onderzoek, het kaderprogramma voor concurrentievermogen en innovatie en het Europees Instituut voor innovatie en technologie (het EIT) vallen, worden gebundeld om de samenwerking te vergemakkelijken, de samenhang tussen de diverse instrumenten te bevorderen, het wetenschappelijk en economisch effect te vergroten en tegelijkertijd dubbel werk en

⁴ COM(2010) 546 definitief, 6.10.2010.

⁵ Verslag van de Commissie Industrie, onderzoek en energie van 6 oktober 2010, rapporteur: Maria da Graça Carvalho, P7_TA(2010)0401.

⁶ PB L 412 van 30.12.2006, blz. 1.

⁷ COM(2010) 187.

⁸ COM(2011) 48.

⁹ PB L, , blz.

¹⁰ PB L, , blz.

versnippering te voorkomen. Er moeten gemeenschappelijke regels worden toegepast teneinde een meer coherent kader tot stand te brengen dat deelname aan programma's die in aanmerking komen voor EU-financiering uit de begroting voor "Horizon 2020" moet vergemakkelijken, inclusief deelname aan programma's die beheerd worden door het EIT, gemeenschappelijke ondernemingen of andere structuren als bedoeld in artikel 187 VWEU of deelname aan programma's die ten uitvoer worden gelegd door lidstaten krachtens artikel 185 VWEU. Anderzijds moet echter worden voorzien in de nodige flexibiliteit, zodat specifieke regels kunnen worden aangenomen wanneer de specifieke kenmerken van de verschillende acties dit vereisen, onder voorbehoud van goedkeuring door de Commissie.

- (7) De acties die onder het toepassingsgebied van deze verordening vallen, moeten in overeenstemming zijn met de grondrechten en de beginselen van met name het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Zij moeten voldoen aan alle wettelijke verplichtingen en ethische beginselen, inclusief het voorkomen van alle vormen van plagiaat.
- (8) Conform de doelstellingen van internationale samenwerking zoals bepaald in de artikelen 180 en 186 VWEU moet de deelname van rechtspersonen die in derde landen zijn gevestigd en van internationale organisaties worden gestimuleerd. De uitvoering van de regels dient in overeenstemming te zijn met de maatregelen die zijn vastgesteld overeenkomstig artikel 75 en artikel 215 VWEU, alsook met het internationaal recht. Bovendien moet bij de uitvoering van de regels op passende wijze rekening worden gehouden met de voorwaarden die worden opgelegd aan entiteiten uit de Unie voor deelname aan programma's van derde landen.
- (9) De onderhavige regels voor deelname en verspreiding moeten zorgen voor een coherent, alomvattend en transparant kader, zodat garanties worden geboden voor een zo doeltreffend mogelijke tenuitvoerlegging, met inachtneming van de noodzaak om te voorzien in een gemakkelijke toegang voor alle deelnemers via de toepassing van vereenvoudigde procedures. De financiële bijstand van de Unie kan in verschillende vormen worden verleend.
- (10) De behandeling van vertrouwelijke gegevens en gerubriceerde informatie moet worden onderworpen aan alle relevante wetgeving van de Unie, inclusief de interne regels van de instellingen, zoals Besluit 2001/844/EG, EGKS, Euratom van de Commissie van 29 november 2001 tot wijziging van haar reglement van orde¹¹, waarin de veiligheidsvoorschriften van de Europese Unie voor gerubriceerde informatie zijn vastgesteld.
- (11) Er moeten minimumvoorwaarden voor deelname worden vastgesteld, op zowel algemeen gebied als met betrekking tot de specifieke kenmerken van de acties op grond van "Horizon 2020". Er is met name behoefte aan regels betreffende het aantal deelnemers en hun plaats van vestiging. Bij een actie waaraan geen in een lidstaat gevestigde organisatie deelneemt, moet worden gestreefd naar de verwezenlijking van de doelstellingen van de artikelen 173 en 179 VWEU.

¹¹ PB L 317 van 3.12.2001, gewijzigd bij Besluit 2006/548/EG, Euratom (PB L 215 van 5.8.2006).

- (12) Het is dienstig voorwaarden vast te stellen met betrekking tot het toekennen van financiering door de Unie aan deelnemers van acties op grond van "Horizon 2020". Om de bestaande financieringsregels te vereenvoudigen en meer flexibiliteit te waarborgen bij de tenuitvoerlegging van het project moet een vereenvoudigd model voor de vergoeding van kosten worden aangenomen waarin meer wordt gewerkt met forfaitaire bedragen, vaste tarieven en eenheidskosten. Met het oog op een verdere vereenvoudiging moet één terugbetalingstarief worden toegepast voor elke soort actie, zonder onderscheid naar het soort begunstigde.
- (13) Specifieke maatschappelijke uitdagingen op het gebied van onderzoek en innovatie moeten worden aangepakt door middel van nieuwe financieringsvormen zoals prijzen, precommerciële inkoop en overheidsopdrachten met betrekking tot innovatieve oplossingen die specifieke regels vereisen.
- (14) Om gelijke concurrentievoorwaarden voor alle ondernemingen op de interne markt te handhaven, moet de subsidiëring in het kader van Horizon 2020 worden opgezet overeenkomstig de regelgeving inzake staatssteun om de doelmatigheid van de overheidsinvesteringen te waarborgen en marktverstoringen, zoals de verdringing van private financiering, het creëren van ineffectieve marktstructuren of de instandhouding van inefficiënte bedrijven, te voorkomen.
- (15) Om de financiële belangen van de Unie te beschermen moeten tijdens de gehele uitgavencyclus proportionele maatregelen worden genomen.
- (16) Zoals gebleken, is het garantiefonds voor de deelnemers dat is opgezet krachtens Verordening (EG) nr. 1906/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2006 tot vaststelling van de regels voor de deelname van ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten aan acties op grond van het zevende kaderprogramma, en voor de verspreiding van onderzoeksresultaten (2007-2013)¹² en dat door de Commissie wordt beheerd, een belangrijk vrijwaringsmechanisme om de risico's te beperken die verbonden zijn aan verschuldigde bedragen die niet worden terugbetaald door in gebreke blijvende deelnemers. Het is derhalve noodzakelijk om voor de deelnemers een nieuw garantiefonds in te stellen ("het Fonds"). Om te zorgen voor een efficiënter beheer en een betere dekking van het risico van deelnemers, moet het Fonds acties omvatten uit hoofde van het programma dat is opgezet krachtens Besluit nr. 1982/2006/EG, het programma opgezet bij het besluit van de Raad van 18 december 2006 betreffende het zevende kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) voor onderzoeks- en opleidingsfaciliteiten inzake kernenergie (2007-2011)¹³, het programma opgezet bij het besluit [...] van de Raad van X 2011 tot instelling van het kaderprogramma van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (2012-2013), alsmede acties uit hoofde van Verordening (EU) nr. XX/XX ["Horizon 2020"] en Verordening (Euratom) nr. XX/XX van de Raad betreffende onderzoeks- en opleidingsfaciliteiten inzake kernenergie van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (2014-2018) die een aanvulling vormen op Horizon 2020 - het kaderprogramma voor onderzoek en

¹² PB L 391 van 30.12.2006, blz. 1.

¹³ PB L 54 van 22.2.2007, blz. 21.

innovatie [Euratom H2020]¹⁴. Programma's van instanties die geen organen van de Unie zijn, mogen niet in aanmerking komen voor dekking door het Fonds.

- (17) Ten behoeve van de transparantie moeten de namen van de deskundigen die de Commissie of relevante financieringsorganen hebben bijgestaan openbaar worden gemaakt. Wanneer deze bekendmaking een gevaar inhoudt voor de veiligheid of integriteit van de deskundigen of hun privacy onnodig schaadt, moeten de Commissie en de financieringsorganen de mogelijkheid hebben af te zien van de bekendmaking van de namen.
- (18) De persoonsgegevens van de onafhankelijke deskundigen moeten worden verwerkt overeenkomstig Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 18 december 2000 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de EU-instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens¹⁵.
- (19) Er moeten regels worden vastgesteld voor de exploitatie en verspreiding van resultaten om te waarborgen dat de deelnemers die resultaten op passende wijze beschermen, exploiteren en verspreiden, met name aanvullende exploitatievoorwaarden om de strategische Europese belangen te beschermen.
- (20) Ter wille van de rechtszekerheid en de duidelijkheid moet Verordening (EG) nr. 1906/2006 worden ingetrokken,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

¹⁴ PB L...

¹⁵ PB L 8 van 12.1.2001, blz. 1.

Titel I

INLEIDENDE BEPALINGEN

Artikel 1

Onderwerp en toepassingsgebied

1. In deze verordening zijn de regels vastgesteld voor de deelname aan acties onder contract die worden uitgevoerd op grond van Verordening (EU) nr. XX/XX van het Europees Parlement en de Raad [Horizon 2020], met inbegrip van de deelname aan acties onder contract die overeenkomstig artikel 9, lid 2, van die verordening door financieringsorganen worden gesubsidieerd.

In deze verordening zijn ook de regels vastgesteld die van toepassing zijn op de verspreiding van resultaten.

2. Met inachtneming van de specifieke regels zoals vastgesteld in deze verordening, zijn de relevante bepalingen van Verordening (EU) nr. XX/2012 van het Europees Parlement en de Raad [het Financieel Reglement] en Verordening (EU) nr. XX/2012 van de Commissie [de bijbehorende Gedelegeerde Verordening] van toepassing.
3. Een financieringsorgaan kan regels vaststellen die afwijken van de bepalingen in deze verordening of van de bepalingen in Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement] indien dat in het basisbesluit is voorzien dan wel, indien dit vanwege specifieke behoeften noodzakelijk is, wanneer de Commissie hiervoor haar voorafgaande goedkeuring heeft gegeven.
4. Deze verordening is niet van toepassing op eigen acties die door het Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (JRC) worden uitgevoerd.

Artikel 2

Definities

1. Voor de toepassing van deze verordening gelden de volgende definities:

(1) "*toegangsrechten*": de rechten om resultaten of background te gebruiken onder in onderhavige verordening vastgestelde voorwaarden;

(2) "*gelieerde entiteit*": een juridische entiteit waarover een deelnemer direct of indirect zeggenschap kan uitoefenen, dan wel die onder dezelfde directe of indirecte zeggenschap staat als de deelnemer of die zelf de directe of indirecte zeggenschap over een deelnemer uitoefent;

(3) "*geassocieerd land*": een derde land dat partij is bij een internationale overeenkomst met de Unie, als bedoeld in artikel 7 van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020];

(4) "*background*": alle gegevens, knowhow en/of informatie in welke vorm en van welke aard dan ook (i) die reeds voor hun toetreding tot de actie in het bezit was van de deelnemers

alsmede de daaraan verbonden rechten zoals intellectuele-eigendomsrechten en (ii) die op welke manier dan ook door de deelnemers in een schriftelijke overeenkomst als zodanig zijn aangeduid in overeenstemming met artikel 42;

(5) "*basisbesluit*": een door de instellingen van de Unie vastgestelde rechtshandeling in de vorm van een verordening, richtlijn of besluit in de zin van artikel 288 VWEU die als rechtsgrondslag voor de actie geldt;

(6) "*coördinatie- en ondersteuningsactie*": een actie die voornamelijk uit begeleidende maatregelen bestaat zoals de verspreiding, voorlichting en communicatie, netwerkactiviteiten, coördinatie van ondersteunende diensten, beleidsdialogen en wederzijdse leerervaringen en studies (met inbegrip van studies voor nieuwe infrastructuur);

(7) "*verspreiding*": het openbaar maken van de resultaten via alle geschikte kanalen (anders dan met het oogmerk om de resultaten te beschermen of te exploiteren), waaronder tevens begrepen het publiceren van de resultaten via daartoe geëigende communicatiemiddelen;

(8) "*financieringsorgaan*": een autoriteit of instantie dan de Commissie die door de Commissie overeenkomstig artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] belast is met taken op het gebied van de begrotingsuitvoering;

(9) "*internationale Europese belangenorganisatie*": een internationale organisatie waarvan het merendeel van de leden lidstaten of geassocieerde landen zijn, en waarvan het hoofddoel de bevordering van de wetenschappelijke en technologische samenwerking in Europa is;

(10) "*juridische entiteit*": ondernemingen, onderzoekscentra en universiteiten, waaronder elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die is opgericht krachtens het nationale recht, het recht van de Unie of het internationale recht die rechtspersoonlijkheid bezit en die, in eigen naam optredend, rechten en verplichtingen kan hebben;

(11) "*deelnemer*": een juridische entiteit die in het kader van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] een actie (of deel daarvan) uitvoert en die uit hoofde van deze verordening rechten en verplichtingen ten aanzien van de Unie of een ander financieringsorgaan heeft;

(12) "*medefinancieringsactie voor programma*": een actie die wordt gefinancierd door middel van subsidies en die in de eerste plaats bedoeld is als aanvulling op door andere entiteiten dan EU-instanties gefinancierde individuele oproepen of programma's voor het beheer van onderzoeks- en innovatieprogramma's;

(13) "*precommerciële inkoop*": inkoop van onderzoeks- en ontwikkelingsdiensten waarbij op basis van de markvoorwaarden sprake is van een deling van de risico's en voordelen, van een competitieve ontwikkeling in fasen en van een scheiding tussen de onderzoeks- en ontwikkelingsfase en het gebruik van commerciële hoeveelheden eindproducten;

(14) "*overheidsopdrachten voor innovatieve oplossingen*": inkoopactiviteiten waarbij de aanbestedende diensten als initiërende klant fungeren voor innovatieve goederen of diensten die nog niet op een grootschalige commerciële basis beschikbaar zijn, met inbegrip van conformiteitstesten;

(15) "*resultaten*": alle al dan niet beschermde gegevens, kennis en informatie in welke vorm en van welke aard dan ook, alsmede de daaraan verbonden rechten, met inbegrip van intellectuele-eigendomsrechten, die in het kader van de actie worden gegenereerd;

(16) "*werkprogramma*": een door de Commissie goedgekeurd document voor de uitvoering van het specifieke programma als bedoeld in artikel 5 van Besluit (EU) XX/XX van de Raad [specifiek programma H2020];

(17) "*werkplan*": een document dat vergelijkbaar is met het werkprogramma van de Commissie en dat door de met de tenuitvoerlegging van Horizon 2020 belaste financieringsorganen is goedgekeurd in overeenstemming met artikel 9, lid 2, van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020].

2. Voor de toepassing van punt (2) van lid 1 kan die zeggenschap de vormen aannemen zoals nader beschreven in artikel 7.
3. In het kader van deze verordening wordt een entiteit die krachtens het nationale recht geen rechtspersoonlijkheid heeft, gelijkgesteld aan een juridische entiteit, mits aan de in Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement] vastgestelde voorwaarden is voldaan.
4. In het kader van de onderhavige verordening worden begunstigden van subsidies niet als financieringsorganen aangemerkt.
5. Voor de toepassing van punt (12) van lid 1, kunnen acties ook de vorm aannemen van aanvullende netwerk- of coördinatieactiviteiten tussen programma's in verschillende landen.

Artikel 3

Geheimhouding

Alle gegevens, kennis en informatie die in het kader van een actie als vertrouwelijk zijn meegedeeld, wordt met inachtneming van de voorwaarden die zijn vastgesteld in de uitvoeringsovereenkomsten, -besluiten of contracten ook als zodanig behandeld, waarbij de voorschriften betreffende de bescherming van vertrouwelijke informatie volledig worden nageleefd.

Artikel 4

Beschikbaar te stellen informatie

1. Met inachtneming van artikel 3 verstrekt de Commissie op verzoek aan de instellingen en organen van de EU en aan de lidstaten of geassocieerde landen alle nuttige informatie die in haar bezit is over de resultaten die zijn gegenereerd door een deelnemer die EU-financiering heeft ontvangen, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:
 - (a) de betrokken informatie is relevant voor het overheidsbeleid;
 - (b) de deelnemers hebben geen deugdelijke en toereikende redenen opgegeven om de betrokken informatie niet te verstrekken.

Met betrekking tot acties in het kader van de activiteit "Veilige samenlevingen" in het kader van de specifieke doelstelling "Inclusieve, innovatieve en veilige samenlevingen" kan de Commissie aan de instellingen en organen van de Unie en aan nationale instanties van de lidstaten alle nuttige informatie verstrekken die in haar bezit is over de resultaten die zijn gegenereerd door een deelnemer die EU-financiering heeft ontvangen.

2. In geen geval wordt het verstrekken van informatie ingevolge lid 1 geacht op de ontvanger rechten of verplichtingen van de Commissie of van de deelnemers te doen overgaan. De ontvanger dient dergelijke informatie vertrouwelijk te behandelen tenzij deze openbaar wordt of door de deelnemers openbaar wordt gemaakt, of tenzij deze aan de Commissie is medegedeeld zonder geheimhoudingsverplichting. Op vertrouwelijke informatie zijn de veiligheidsvoorschriften van de Commissie van toepassing.

Titel II

REGELS VOOR DEELNAME

Hoofdstuk I

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 5

Vormen van financiering

In overeenstemming met artikel 10 van Verordening (EU) nr. XX/2012 [Horizon 2020] kan de financiering worden verleend in een of meer van de vormen als vastgesteld in Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement], met name in de vorm van subsidies, prijzen, inkoop en financiële instrumenten.

Artikel 6

Juridische entiteiten die aan acties kunnen deelnemen

1. Alle juridische entiteiten, waar ook gevestigd en alle internationale organisaties mogen aan een actie deelnemen mits voldaan is aan de in deze verordening neergelegde minimumvoorwaarden, inclusief alle voorwaarden die zijn neergelegd in het relevante werkprogramma of werkplan.
2. Juridische entiteiten die in derde landen zijn gevestigd waar de voorwaarden voor de deelname van juridische entiteiten uit lidstaten aan onderzoek- en innovatieprogramma's in die derde landen als nadelig voor de belangen van de Unie moeten worden aangemerkt, kunnen in het relevante werkprogramma van deelname aan Horizon 2020 of aan onderdelen ervan worden uitgesloten.

3. In het relevante werkprogramma of werkplan kunnen entiteiten die niet in staat zijn om toereikende veiligheidswaarborgen te verschaffen van deelname worden uitgesloten, ook indien dit vanuit veiligheidsoverwegingen gerechtvaardigd wordt op grond van persoonlijke veiligheidsmachtigingen.
4. Het JRC kan aan acties deelnemen op basis van dezelfde rechten en verplichtingen die van toepassing zijn op een juridische entiteit die in een lidstaat is gevestigd.

Artikel 7

Onafhankelijkheid

1. Twee juridische entiteiten worden geacht onafhankelijk te zijn van elkaar wanneer geen van beide onder de directe of indirecte zeggenschap van de andere entiteit staat of onder dezelfde directe of indirecte zeggenschap staat als de andere entiteit.
2. Voor de toepassing van lid 1 kan zeggenschap met name een van de twee volgende vormen aannemen:
 - (a) het direct of indirect bezitten van meer dan 50 % van de nominale waarde van het uitgegeven aandelenkapitaal in de betrokken juridische entiteit, of van een meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten van die entiteit;
 - (b) het direct of indirect rechtens of feitelijk bezitten van beslissingsbevoegdheden in de betrokken juridische entiteit.
3. De volgende verhoudingen tussen juridische entiteiten worden evenwel niet geacht als zodanig een zeggenschapsverhouding te vormen:
 - (a) dezelfde publieke beleggingsmaatschappij, of institutionele belegger of hetzelfde durfkapitaalfonds bezit direct of indirect meer dan 50 % van de nominale waarde van het uitgegeven aandelenkapitaal of een meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders of vennoten;
 - (b) de betrokken juridische entiteiten zijn in het bezit of staan onder toezicht van dezelfde overheidsinstantie.

Hoofdstuk II SUBSIDIES

AFDELING I GUNNINGSPROCEDURE

Artikel 8

Voorwaarden voor deelname

1. De volgende minimumvoorwaarden zijn van toepassing:
 - (a) er moeten minimaal drie entiteiten aan een actie deelnemen;
 - (b) alle drie de entiteiten moeten in een lidstaat of geassocieerd land zijn gevestigd;
 - (c) er mogen geen twee van de drie entiteiten in dezelfde lidstaat of in hetzelfde geassocieerde land zijn gevestigd; en
 - (d) alle drie de juridische entiteiten moeten onafhankelijk van elkaar zijn in de zin van artikel 7.
2. Indien het JRC of een internationale Europese belangenorganisatie of een krachtens het recht van de Unie opgerichte entiteit een van de deelnemers aan een actie is, worden zij in het kader van lid 1 geacht gevestigd te zijn in een andere lidstaat of geassocieerd land dan de lidstaat of het geassocieerde land waarin een andere deelnemer aan dezelfde actie is gevestigd.
3. In afwijking van het bepaalde in lid 1 wordt in geval van grensverleggende onderzoeksacties in het kader van de Europese Onderzoeksraad, bij acties in het kader van het mkb-instrument, bij medefinancieringsacties voor programma's en in andere gerechtvaardigde omstandigheden zoals voorzien in het werkprogramma of in het werkplan, door de deelname van één in een lidstaat of een geassocieerd land gevestigde juridische entiteit geacht te zijn voldaan aan de minimumvoorwaarde.
4. In afwijking van het bepaalde in lid 1 wordt bij coördinatie- en ondersteuningsacties en bij opleidings- en mobiliteitsacties de deelname van één juridische entiteit als minimumvoorwaarde gehanteerd.
5. In de werkprogramma's of in de werkplannen kunnen aanvullende voorwaarden worden gesteld overeenkomstig specifieke beleidsvereisten of als gevolg van de aard en doelstellingen van de actie, met inbegrip van voorwaarden betreffende het aantal deelnemers, het type deelnemers en de plaats van vestiging.

Artikel 9

Subsidiabiliteit

1. De volgende deelnemers komen in aanmerking voor financiële bijstand van de Unie:
 - (a) elke in een lidstaat of in een geassocieerd land gevestigde of krachtens het recht van de Unie opgerichte juridische entiteit;
 - (b) elke internationale Europese belangenorganisatie;
 - (c) elke in een derde land gevestigde juridische entiteit die daartoe als zodanig in het werkprogramma is aangemerkt.
2. Aan een deelnemende internationale organisatie of een deelnemende juridische entiteit die in een derde land is gevestigd en die op grond van lid 1 niet voor

financiering in aanmerking komt, kan een financiële bijstand van de Unie worden verstrekt mits minstens aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- (a) de deelname wordt door de Commissie of het betrokken financieringsorgaan als essentieel aangemerkt voor het uitvoeren van de actie;
- (b) er is in dergelijke financiering voorzien in een bilaterale wetenschappelijke en technologische overeenkomst of in een andere regeling tussen de Unie en de internationale organisatie of, in geval van in derde landen gevestigde entiteiten, het land waarin de juridische entiteit is gevestigd.

Artikel 10

Uitnodigingen tot het indienen van voorstellen

Met inachtneming van de overige gevallen zoals voorzien in Verordening (EU) nr. XX/2012 [Financieel Reglement] en in Verordening (EU) nr. XX/2012 [Gedelegeerde Verordening] worden geen uitnodigingen tot het indienen van voorstellen uitgeschreven voor coördinatie- en ondersteuningsacties en voor medefinancieringsacties voor programma's die door in de werkprogramma's nader gespecificeerde juridische entiteiten worden uitgevoerd, mits de betreffende acties niet onder het toepassingsgebied van een uitnodiging tot het indienen van voorstellen vallen.

Artikel 11

Gezamenlijke uitnodigingen met derde landen of met internationale organisaties

1. Met het oog op een gezamenlijke financiering van acties kunnen uitnodigingen samen met derde landen of met hun wetenschappelijke en technologische organisaties en agentschappen worden gelanceerd. Voorstellen worden geëvalueerd en geselecteerd op basis van nader overeen te komen gezamenlijke evaluatie- en selectieprocedures. Dergelijke evaluatie- en selectieprocedures moeten waarborgen dat de beginselen van Titel VI van Verordening (EU) nr. XX/2012 [Financieel Reglement] worden nageleefd en bij die procedures dient een evenwichtige groep van door de partijen aangestelde onafhankelijke deskundigen te worden betrokken.
2. Juridische entiteiten die financiële bijstand van de Unie ontvangen, sluiten een subsidieovereenkomst met de Unie of het betrokken financieringsorgaan. In de subsidieovereenkomst wordt een beschrijving opgenomen van de werkzaamheden die door deze deelnemers en de deelnemende juridische entiteiten uit de betrokken derde landen zullen worden uitgevoerd.
3. Juridische entiteiten die financiële bijstand van de Unie ontvangen, sluiten een coördinatieovereenkomst met de deelnemende juridische entiteiten die door de betrokken derde landen of internationale organisaties worden gefinancierd.

Artikel 12

Voorstellen

1. Wanneer zinvol, moeten voorstellen een ontwerpplan voor de exploitatie en verspreiding van de resultaten bevatten.
2. Voorstellen voor onderzoek op menselijke embryonale stamcellen moeten, waar van toepassing, nadere bijzonderheden betreffende de toestemmings- en toezichtmaatregelen verstrekken die door de bevoegde instanties van de lidstaten zullen worden genomen alsmede nadere bijzonderheden betreffende de ethische goedkeuringen die worden verleend. De instellingen, organisaties en onderzoekers die onderzoek wensen te doen op het gebied van embryonale stamcellen zijn onderworpen aan strenge regels van toestemming en toezicht in overeenstemming met het regelgevingskader in de betrokken lidstaten.
3. Een voorstel dat indruist tegen fundamentele ethische beginselen of van toepassing zijnde wet- en regelgeving dan wel niet in overeenstemming is met de voorwaarden van Besluit (EU) XX/XX [specifiek programma], in het werkprogramma of in de uitnodiging tot het indienen van voorstellen, kan op elk moment van de evaluatie-, selectie- en gunningsprocedures worden uitgesloten.

Artikel 13

Ethische beoordeling

De Commissie voert systematisch ethische beoordelingen uit van voorstellen die ethische vragen opwerpen. Bij deze beoordeling wordt onderzocht of de ethische beginselen en de wetgeving in acht zijn genomen en, in gevallen waarin onderzoek buiten de Unie wordt uitgevoerd, of hetzelfde onderzoek in een lidstaat toegestaan zou zijn.

Artikel 14

Selectie- en gunningscriteria

1. De ingediende voorstellen worden geëvalueerd aan de hand van de volgende selectie- en gunningscriteria:
 - (a) excellentie,
 - (b) impact,
 - (c) kwaliteit en efficiëntie van de uitvoering.
2. Op voorstellen voor ERC-acties inzake grensverleggend onderzoek is uitsluitend het excellentie criterium van toepassing.
3. In het werkprogramma of in het werkplan worden nadere gegevens over de in lid 1 genoemde evaluatie- en selectiecriteria opgenomen, evenals specifieke wegen en drempels.
4. Voorstellen worden gerangschikt aan de hand van de evaluatieresultaten. De selectie vindt plaats op basis van deze rangschikking.

5. Er vindt uitsluitend een ex-antecontrole van de financiële capaciteit van coördinatoren plaats indien de geraamde financiële bijstand van de EU voor de actie minimaal 500 000 EUR bedraagt, tenzij er sprake is van buitengewone omstandigheden in die zin dat er op basis van de beschikbare informatie een gerechtvaardigde twijfel bestaat omtrent de financiële capaciteit van de coördinator of van andere deelnemers.
6. Er vindt geen verificatie plaats van de financiële capaciteit van juridische entiteiten waarvan de levensvatbaarheid door een lidstaat of een geassocieerd land wordt gegarandeerd, of van hogere of secundaire onderwijsinstellingen.

Artikel 15

Procedure voor de toetsing van evaluaties

1. De Commissie of het betrokken financieringsorgaan zorgen voor de aanwezigheid van een procedure voor de toetsing van evaluaties voor aanvragers die van mening zijn dat de evaluatie van hun voorstel niet conform de in deze regels, het relevante werkprogramma of het werkplan en de uitnodiging tot het indienen van voorstellen uiteengezette procedures, is verlopen.
2. Een verzoek om een toetsing dient op een specifiek voorstel betrekking te hebben en moet door de coördinator van het voorstel binnen dertig dagen worden ingediend, gerekend vanaf de datum waarop de Commissie of het betrokken financieringsorgaan de coördinator van de evaluatieresultaten op de hoogte heeft gesteld.
3. De Commissie of het betrokken financieringsorgaan is verantwoordelijk voor de beoordeling van het betreffende verzoek. De beoordeling heeft uitsluitend betrekking op de procedurele aspecten van de evaluatie en niet op de inhoud van het voorstel.
4. Een toetsingscomité voor evaluaties, bestaande uit medewerkers van de Commissie of van het betrokken financieringsorgaan, zal advies uitbrengen over de procedurele aspecten van het evaluatieproces. Een ambtenaar van de Commissie of van het betrokken financieringsorgaan wordt aangewezen als voorzitter van het comité, met dien verstande dat hij of zij van een andere afdeling afkomstig moet zijn dan de afdeling die voor de uitnodiging tot het indienen van voorstellen verantwoordelijk is. Het comité kan een van de volgende twee aanbevelingen doen:
 - (a) een nieuwe evaluatie van het voorstel;
 - (b) een bekrachtiging van het oorspronkelijke oordeel.
5. Op basis van die aanbeveling neemt de Commissie of het betrokken financieringsorgaan een besluit en stelt zij of het orgaan de coördinator hiervan in kennis.
6. De toetsingprocedure mag niet tot vertragingen leiden bij het selectieproces van die voorstellen waarvoor geen toetsingsverzoek is ingediend.
7. De toetsingprocedure vormt geen belemmering voor alle andere acties die de deelnemer op grond van het recht van de Unie gerechtigd is te ondernemen.

Artikel 16

Subsidieovereenkomst

1. De Commissie of het betrokken financieringsorgaan sluit een subsidieovereenkomst met de deelnemers.
2. In de subsidieovereenkomst worden de rechten en verplichtingen van de deelnemers, de Commissie en de financieringsorganen vastgesteld. Tevens worden daarin op basis van dezelfde voorwaarden de rechten en verplichtingen vastgesteld van juridische entiteiten die als deelnemer tot de actie toetreden wanneer de uitvoering ervan reeds is gestart.
3. In de subsidieovereenkomst kunnen de rechten en verplichtingen van de deelnemers met betrekking tot toegangsrechten, exploitatie en verspreiding worden vastgesteld voor zover zij niet reeds in deze verordening zijn vastgesteld.
4. De subsidieovereenkomst dient in overeenstemming te zijn met de algemene beginselen die zijn neergelegd in het Europese Handvest voor Onderzoekers en de Gedragscode voor de Rekrutering van Onderzoekers¹⁶.
5. De subsidieovereenkomst bevat tevens, waar van toepassing, bepalingen die de eerbiediging van ethische beginselen waarborgen, met inbegrip van de instelling van een onafhankelijke ethische commissie en het recht van de Commissie om een audit op ethisch gebied uit te voeren.
6. Specifieke subsidies voor acties kunnen deel uitmaken van een kaderpartnerschap overeenkomstig Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement] en Verordening (EU) nr. [de Gedelegeerde Verordening].

Artikel 17

Subsidiebesluiten

Waar van toepassing kunnen de Commissie of het betrokken financieringsorgaan in overeenstemming met artikel X van Verordening (EU) nr. XX/2012 [Financieel Reglement] subsidiebesluiten vaststellen in plaats van subsidieovereenkomsten met deelnemers te sluiten. Op dergelijke besluiten zijn de bepalingen van deze verordening *mutatis mutandis* van toepassing.

Artikel 18

Veilig en betrouwbaar elektronisch systeem

De Commissie of het betrokken financieringsorgaan kan voor de informatie-uitwisseling met deelnemers gebruik maken van een veilig en betrouwbaar elektronisch systeem. Een document dat via dit systeem wordt ingediend, met inbegrip van subsidieovereenkomsten,

¹⁶ C(2005) 576 definitief van 11.3.2005.

wordt als een origineel van dat document aangemerkt mits de gebruikersidentificatie en het wachtwoord van de vertegenwoordiger van de deelnemer zijn gebruikt. Een dergelijke identificatie wordt gelijk gesteld aan de ondertekening van het document.

AFDELING II UITVOERING

Artikel 19

Uitvoering van de actie

1. De deelnemers voeren de actie uit met inachtneming van alle voorwaarden en verplichtingen als vastgesteld deze verordening, Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement], in Verordening (EU) nr. [de Gedelegeerde Verordening], Besluit (EU) nr. XX/XX [het specifieke programma], het werkprogramma of werkplan, de uitnodiging tot het indienen van voorstellen en de subsidieovereenkomst.
2. De deelnemers gaan geen verbintenissen aan die niet verenigbaar zijn met de subsidieovereenkomst. Voor zover een deelnemer zijn verplichtingen met betrekking tot de technische uitvoering van de actie niet nakomt, voldoen de andere deelnemers aan de verplichtingen zonder enige aanvullende financiële bijstand van de Unie, tenzij de Commissie hen uitdrukkelijk ontheft van die verplichting. De financiële aansprakelijkheid van elke deelnemer is beperkt tot zijn eigen schulden, met inachtneming van de bepalingen verband houdende met het Fonds. De deelnemers zorgen ervoor dat de Commissie op de hoogte wordt gebracht van elke gebeurtenis die van invloed kan zijn op de uitvoering van de actie of op de belangen van de Unie.
3. De deelnemers voeren de actie uit en nemen daartoe alle nodige en redelijke maatregelen. Zij beschikken over de noodzakelijke middelen om de actie uit te voeren. Wanneer dit ter uitvoering van de actie noodzakelijk is, kunnen zij een beroep doen op derden, met inbegrip van subcontractanten, om bepaalde onderdelen van de actie uit te voeren. Overeenkomstig de in de subsidieovereenkomst vastgestelde voorwaarden kunnen deelnemers ook middelen van derden gebruiken die als bijdrage in natura beschikbaar zijn. De deelnemer zelf blijft echter ten opzichte van de Commissie of het betrokken financieringsorgaan en ten opzichte van de overige deelnemers volledig aansprakelijk voor alle werkzaamheden die door externe partijen worden uitgevoerd.
4. Het uitbesteden van bepaalde onderdelen van de actie is beperkt tot de gevallen die in de subsidieovereenkomst zijn voorzien.
5. Naast subcontractanten kunnen ook andere externe partijen een deel van de werkzaamheden van de deelnemer in het kader van de actie uitvoeren, mits de betreffende derden en de uit te voeren werkzaamheden als zodanig in de subsidieovereenkomst zijn genoemd.

Kosten die door derden worden gemaakt, kunnen voor subsidie in aanmerking komen indien de betreffende derden aan de volgende voorwaarden voldoen:

- (a) zij moeten voor financiering in aanmerking komen alsof zij zelf deelnemer zijn;
 - (b) zij moeten gelieerd zijn aan of een band hebben met de deelnemer in het kader van een juridische samenwerkingsstructuur die niet uitsluitend beperkt is tot het betreffende project;
 - (c) zij moeten in de subsidieovereenkomst worden genoemd;
 - (d) zij moeten de regels in acht nemen die op grond van de subsidieovereenkomst voor de deelnemer gelden met betrekking tot de subsidiabiliteit van kosten en de controle op de uitgaven.
6. Derden kunnen daarnaast middelen aan een deelnemer ter beschikking stellen door een bijdrage in natura. Kosten die door derden worden gemaakt met betrekking tot bijdragen in natura die zij kosteloos ter beschikking stellen, zijn subsidiabel mits zij aan de in de subsidieovereenkomst vastgestelde voorwaarden voldoen.
7. In het kader van de actie kan financiële steun worden verleend aan derden onder de voorwaarden als vastgesteld in Verordening (EU) nr. XX/2012 [Financieel Reglement] en Verordening (EU) nr. XX/2012 [Gedelegeerde Verordening]. De bedragen als genoemd in artikel [127, lid 2, onder c)], van Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement], mogen overschreden worden indien dit noodzakelijk is om de doelstellingen van een actie te verwezenlijken.
8. De acties die uitgevoerd worden door deelnemers die als aanbestedende diensten aangemerkt worden in de zin van de Richtlijnen 2004/17/EG¹⁷, 2004/18/EG¹⁸ en 2009/81/EG¹⁹ van het Europees Parlement en de Raad kunnen betrekking hebben op een precommerciële inkoop of een inkoop van innovatieve oplossingen dan wel een dergelijke inkoop als primaire doelstelling hebben, mits een werkprogramma of werkplan daarin voorziet en dit voor de uitvoering van de actie noodzakelijk is. In dergelijke gevallen zijn artikel 35, lid 2, en artikel 49, lid 2 en lid 3, van toepassing op de inkoopprocedures die door de deelnemers worden toegepast.
9. Deelnemers dienen de nationale wet- en regelgeving en ethische voorschriften in acht te nemen van de landen waar de acties worden uitgevoerd. Waar van toepassing, vragen deelnemers voorafgaand aan de start van een actie om toestemming van de relevante nationale of lokale ethische commissies.
10. Bij activiteiten waarbij dieren betrokken zijn, dient het bepaalde in artikel 13 VWEU in acht te worden genomen. Bovendien moet de EU-wetgeving en met name Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad²⁰ met betrekking tot de vervanging, vermindering en verfijning van het gebruik van dieren voor wetenschappelijke doeleinden, worden nageleefd.

¹⁷ PB L 134 van 30.4.2004, blz. 1.

¹⁸ PB L 134 van 30.4.2004, blz. 114.

¹⁹ PB L 216 van 20.8.2009, blz. 76.

²⁰ PB L 276 van 20.10.2010, blz. 33.

Artikel 20

Consortium

1. De leden van een consortium die willen deelnemen aan een actie wijzen één van hen aan als coördinator, die in de subsidieovereenkomst als zodanig wordt aangeduid.
2. De leden van een consortium die aan een actie deelnemen, sluiten een interne overeenkomst ("de consortiumovereenkomst"), tenzij dit om gegronde in het werkprogramma, het werkplan of de uitnodiging tot het indienen van voorstellen uiteengezette redenen, niet vereist is.
3. Het consortium kan voorstellen doen voor de toetreding of verwijdering van deelnemers overeenkomstig de respectieve bepalingen in de subsidieovereenkomst, mits de betreffende verandering in overeenstemming is met de voorwaarden voor deelname, geen negatief effect heeft op de uitvoering van de actie en niet strijdig is met het beginsel van gelijke behandeling.

AFDELING III VORMEN VAN SUBSIDIE EN FINANCIERINGSREGELINGEN

Artikel 21

Vormen van subsidie

Subsidies kunnen worden verstrekt in de vormen als voorzien in artikel [116] van Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement].

Artikel 22

Financiering van de actie

1. De financiële bijstand voor een actie mag niet hoger zijn dan de totale subsidiabele kosten minus de ontvangsten uit de actie.
2. De volgende posten worden als ontvangsten uit de actie aangemerkt:
 - (a) middelen die door derden aan deelnemers beschikbaar worden gesteld door middel van een financiële overdracht of een kosteloze bijdrage in natura, mits zij door die derde specifiek voor het gebruik in het kader van de actie zijn ingebracht;
 - (b) inkomsten die door de actie worden gegenereerd, met uitzondering van inkomsten uit de exploitatie van de resultaten van de actie;
 - (c) inkomsten uit de verkoop van activa die op grond van de subsidieovereenkomst zijn aangeschaft tot de waarde van de kosten die oorspronkelijk door de deelnemer ten laste van de actie zijn gebracht.

3. Er wordt één terugbetalingstarief van de subsidiabele kosten gehanteerd voor alle activiteiten die in het kader van een actie worden gefinancierd. Het maximumpercentage wordt in het werkprogramma of werkplan vastgesteld.
4. De Horizon 2020-subsidie kan oplopen tot maximum 100 % van de totale subsidiabele kosten van de actie, onverminderd het medefinancieringsbeginsel.
5. Voor de navolgende acties is de Horizon 2020-subsidie beperkt tot een maximum van 70 % van de totale subsidiabele kosten:
 - (a) acties die hoofdzakelijk bestaan uit activiteiten zoals prototyping, tests, demonstraties, experimentele ontwikkelingen, proefprojecten en marktreplicatie;
 - (b) medegefinancierde programma-acties.
6. De in dit artikel vastgestelde subsidietarieven zijn ook van toepassing op acties waarbij voor de gehele of gedeeltelijke looptijd van de actie vaste tarieven, eenheidskosten of een forfaitaire financiering zijn vastgesteld.

Artikel 23

Subsidiabiliteit van de kosten

1. De voorwaarden voor de subsidiabiliteit van de kosten zijn vastgesteld in artikel X van Verordening (EU) nr. XX/XX [het Financieel Reglement/de Gedelegeerde Verordening]. Kosten die in het kader van de actie door derden zijn gemaakt, kunnen voor subsidie in aanmerking komen overeenkomstig de bepalingen van deze verordening en van de subsidieovereenkomst.
2. Er worden geen subsidies verleend voor kosten die niet aan bovenstaande voorwaarden voldoen, zoals met name voorzieningen voor eventuele toekomstige verliezen of lasten, wisselkoersverliezen, kosten gerelateerd aan opbrengsten van het kapitaal, kosten die uit hoofde van een andere actie van de Unie of ander programma van de Unie zijn terugbetaald, schulden en kosten van schulden en buitensporige of ondoordachte kosten.

Artikel 24

Indirecte kosten

1. De indirecte subsidiabele kosten worden vastgesteld tegen een vast tarief van 20 % van de totale directe subsidiabele kosten, exclusief directe subsidiabele kosten voor de uitbesteding, de kosten voor middelen die door derden beschikbaar worden gesteld, maar die niet op de locatie van de begunstigde worden gebruikt, evenals financiële steun voor derden.
2. In afwijking van lid 1 kunnen indirecte kosten in de vorm van een forfaitair bedrag of op basis van eenheidskosten worden gedeclareerd indien dat in het werkprogramma of in het werkplan is voorzien.

Artikel 25

Jaarlijkse aantal productieve uren

1. Subsidiabele personeelskosten hebben uitsluitend betrekking op het feitelijke aantal gewerkte uren van personen die werkzaamheden uitvoeren die direct onder de actie vallen. Het bewijs van het feitelijke aantal gewerkte uren moet door de deelnemer worden geleverd, doorgaans op basis van een systeem voor tijdsregistratie.
2. Voor personen die uitsluitend werkzaamheden ten behoeve van de actie uitvoeren, is tijdregistratie niet verplicht. In dergelijke gevallen moet de deelnemer een verklaring ondertekenen dat de betrokken persoon uitsluitend ten behoeve van de actie heeft gewerkt.
3. In de subsidieovereenkomst worden minimumvereisten opgenomen voor zowel het tijdsregistratiesysteem als voor het jaarlijkse aantal productieve uren dat gebruikt moet worden voor het berekenen van het uurtarief van het personeel.

Artikel 26

Personeelskosten van de eigenaren van kleine en middelgrote ondernemingen en van natuurlijke personen die geen loon ontvangen

Eigenaren van kleine en middelgrote ondernemingen en andere natuurlijke personen die geen loon ontvangen, kunnen hun personeelskosten op basis van een tabel van eenheidskosten in rekening brengen.

Artikel 27

Tabellen van eenheidskosten

1. Overeenkomstig artikel X van Verordening (EU) nr. XX/XX [Financieel Reglement] kan de Commissie methoden vaststellen om de tabellen van eenheidskosten te bepalen op basis van:
 - (a) statistische gegevens of vergelijkbare objectieve maatstaven, of
 - (b) controleerbare historische gegevens van de deelnemer.
2. Directe subsidiabele personeelskosten kunnen gefinancierd worden op basis van een tabel van eenheidskosten die is vastgesteld overeenkomstig de gangbare kostenberekenningspraktijken van de deelnemer, mits aan de volgende vier cumulatieve criteria is voldaan:
 - (a) de kosten worden berekend op basis van de totale feitelijke personeelskosten zoals die in de algemene boekhouding van de deelnemer zijn geregistreerd en die aan de hand van de gebudgetteerde of geraamde elementen aangepast kunnen worden overeenkomstig de door de Commissie gedefinieerde voorwaarden;

- (b) de kosten zijn in overeenstemming met artikel 23;
- (c) de kosten zijn in overeenstemming met het non-profitbeginsel waarbij tevens gewaarborgd wordt dat dubbele subsidiëring van kosten wordt voorkomen;
- (d) de kosten worden berekend met inachtneming van artikel 25 inzake het productieve aantal uren.

Artikel 28

Certificaat betreffende de financiële staten

Het certificaat betreffende de financiële staten heeft betrekking op het totale subsidiebedrag waarop de deelnemer aanspraak maakt voor de vergoeding van de feitelijk gemaakte kosten op basis van een tabel van eenheidskosten als bedoeld in artikel 27, lid 2. Een dergelijk certificaat is uitsluitend vereist indien dat bedrag 325 000 euro of meer bedraagt op het moment waarop de begunstigde een verzoek tot betaling van het saldo indient.

Artikel 29

Certificaten betreffende de methodologie

1. Deelnemers die de directe personeelskosten berekenen en declareren op basis van een tabel van eenheidskosten, kunnen de Commissie een certificaat betreffende de methodologie overleggen. Die methodologie moet zowel voldoen aan de voorwaarden van artikel 27, lid 2, als aan de in de subsidieovereenkomst opgenomen vereisten.
2. Indien de Commissie een gecertificeerde methodologie heeft goedgekeurd, blijft deze geldig voor alle acties die in het kader van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] worden gefinancierd, en de deelnemer dient alle kosten op basis van de betreffende methodologie te berekenen en te declareren.

Artikel 30

Certificerende accountants

1. De certificaten betreffende de financiële staten en de methodologie waarnaar in de artikelen 28 en 29 wordt verwezen, dienen goedgekeurd te worden door een onafhankelijke accountant die bevoegd is om wettelijke controles van boekhoudkundige documenten uit te voeren als bedoeld in Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad²¹ of als bedoeld in soortgelijke nationale regelingen, dan wel door een onafhankelijke ambtenaar die van de betrokken nationale instanties de wettelijke bevoegdheid heeft gekregen om een deelnemer te controleren en die niet betrokken is geweest bij het opstellen van de financiële staten.

²¹ PB L 157 van 9.6.2006, blz. 87.

2. Op verzoek van de Commissie, de Rekenkamer of het Europese Bureau voor fraudebestrijding (OLAF) dient de accountant die het certificaat betreffende de financiële staten of de methodologie heeft afgegeven, toegang te verlenen tot de ondersteunende documentatie en gecontroleerde werkdocumenten op basis waarvan het certificaat betreffende de financiële staten is afgegeven.

Artikel 31

Cumulatieve financiering

Een actie waarvoor een subsidie uit de begroting van de Unie is toegekend, kan ook in aanmerking komen voor een subsidie in het kader van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] mits de betreffende subsidie geen betrekking heeft op dezelfde kostenposten.

AFDELING IV GARANTIES

Artikel 32

Deelnemersgarantiefonds

1. Er wordt een Deelnemersgarantiefonds ("het Fonds") ingesteld, ter dekking van de risico's verbonden aan het niet kunnen invorderen van bedragen die aan de Unie verschuldigd zijn op grond van acties die door de Commissie uit hoofde van Besluit (EG) nr. 1982/2006 via subsidies zijn gefinancierd dan wel die door de Commissie of organen van de Unie uit hoofde van 'Horizon 2020' overeenkomstig de regels van deze verordening zijn gefinancierd. Het Fonds is bedoeld ter vervanging en opvolging van het Deelnemersgarantiefonds dat is opgezet op grond van Verordening (EG) nr. 1906/2006.
2. Het Fonds wordt beheerd in overeenstemming met artikel 33. De renteopbrengsten van het Fonds worden aan het Fonds toegevoegd en worden uitsluitend aangewend voor de in artikel 33, lid 3, genoemde doeleinden.
3. Indien de renteopbrengst van het Fonds ontoereikend is om de activiteiten te dekken als beschreven in artikel 33, lid 3, zal het Fonds niet interveniëren, maar zal de Commissie of het betrokken financieringsorgaan van de Unie alle verschuldigde bedragen rechtstreeks van de begunstigden invorderen.
4. Het Fonds wordt beschouwd als een toereikende garantie krachtens Verordening (EU) nr. [het Financieel Reglement]. Er mag geen aanvullende garantie of zekerheid van de deelnemers worden geëist, noch aan hen worden opgelegd, met uitzondering van het in lid 3 bedoelde geval.
5. De deelnemers aan een actie in het kader van Horizon 2020 waarvan het risico door het Fonds wordt gedekt, leveren een bijdrage aan het fonds van maximaal 5 % van de EU-bijstand voor de actie. Aan het eind van de actie wordt het aan het Fonds bijgedragen bedrag via de coördinator aan de deelnemers terugbetaald.

Beheer van het Fonds

1. Het Fonds wordt onder de in de subsidieovereenkomst vastgestelde voorwaarden beheerd door de Unie, vertegenwoordigd door de Commissie, die namens de deelnemers optreedt als uitvoerend agent.

De Commissie kan het Fonds rechtstreeks beheren of het financieel beheer van het Fonds toevertrouwen aan de Europese Investeringsbank of een geschikte financiële instelling (hierna “de depositobank” genoemd). De depositobank beheert het Fonds overeenkomstig de door de Commissie verleende instructies.

2. De bijdrage van de deelnemers aan het Fonds kan op de eerste voorfinanciering worden ingehouden en namens de deelnemers in het Fonds worden gestort.
3. Indien een deelnemer de Unie bedragen verschuldigd is, kan de Commissie, onverminderd de sancties die aan een in gebreke blijvende deelnemer kunnen worden opgelegd, de volgende maatregelen nemen:

- (a) ofwel het verschuldigde bedrag overmaken of de depositobank opdracht geven het verschuldigde bedrag rechtstreeks over te maken van het Fonds naar de coördinator van de actie. Indien de actie nog loopt, zal deze overboeking geschieden na beëindiging van de deelname van de in gebreke blijvende deelnemer of nadat deze zich heeft teruggetrokken en de overige deelnemers ermee instemmen de actie geheel volgens de doelstellingen uit te voeren. Uit het Fonds overgemaakte bedragen worden beschouwd als een financiële bijstand van de EU;

- (b) ofwel het bedrag in kwestie daadwerkelijk bij het Fonds invorderen.

De Commissie zal ten behoeve van het Fonds een invorderingsbevel tegen de betreffende deelnemer uitvaardigen. De Commissie kan daartoe een invorderingsbesluit vaststellen in overeenstemming met Verordening (EU) nr. XX/XX [het Financieel Reglement].

4. De ingevorderde bedragen vormen voor het Fonds bestemde ontvangsten in de zin van artikel X van Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement]. Zodra de afhandeling van alle subsidies waarvan het risico wordt gedekt door het Fonds is afgesloten, worden eventuele uitstaande bedragen door de Commissie ingevorderd en worden zij, met inachtneming van de besluiten van de wetgevende autoriteit, opgenomen in de begroting van de Unie.

Hoofdstuk IV

TOEKENNING VAN PRIJZEN, INKOOP EN FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Artikel 34

Toekenning van prijzen

Financiering door de Unie kan in de vorm van prijzen plaatsvinden overeenkomstig Titel VII van Verordening (EU) nr. XX/XX [het Financieel Reglement].

Artikel 35

Inkoop, precommerciële inkoop en overheidsopdrachten van innovatieve oplossingen

1. Alle aanbestedingen die door de Commissie namens haarzelf of gezamenlijk met de lidstaten worden uitgevoerd, zijn onderworpen aan de regels inzake overheidsopdrachten als vastgesteld in Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement] en Verordening (EU) nr. XX/XX [de Gedelegeerde Verordening].
2. De financiering door de Unie kan de vorm aannemen van een precommerciële inkoop of een inkoop van innovatieve oplossingen namens de Commissie of het betrokken financieringsorgaan zelf dan wel gezamenlijk met de aanbestedende diensten van lidstaten en geassocieerde landen.

De inkoopprocedures:

- (a) moeten in overeenstemming zijn met de beginselen van transparantie, gelijke behandeling, goed financieel beheer en evenredigheid, met de mededingingsvoorschriften en, waar van toepassing, met de Richtlijnen nrs. 2004/17/EG, 2004/18/EG en 2009/81/EG, of, indien de Commissie op persoonlijke titel optreedt, met Verordening (EU) nr. XX/2012 [het Financieel Reglement];
- (b) kunnen in specifieke voorwaarden voorzien, zoals de plaats van uitvoering van de gegunde activiteiten, doch bij precommerciële inkoop beperkt tot het grondgebied van de lidstaten en de met Horizon 2020 geassocieerde landen indien dit gerechtvaardigd is uit hoofde van de doelstellingen van de actie;
- (c) kunnen voorzien in de gunning van meerdere contracten binnen één en dezelfde procedure ('multiple sourcing');
- (d) moeten voorzien in de gunning van contracten aan de bieder(s) die de meeste waar voor hun geld biedt/bieden.

Artikel 36

Financiële instrumenten

1. Financiële instrumenten kunnen de in [...] bedoelde vormen aannemen en worden ten uitvoer gelegd overeenkomstig [Titel VIII] van Verordening (EU) nr. XX/XX [het Financieel Reglement] en kunnen gecombineerd worden met subsidies die uit de begroting van de Unie worden gefinancierd, met inbegrip van Horizon 2020.
2. Overeenkomstig artikel [18, lid 2] van Verordening (EU) nr. XX/XX [het Financieel Reglement] worden ontvangsten en terugbetalingen die door een instrument worden gegenereerd dat is opgezet uit hoofde van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020], toegewezen aan het betreffende financiële instrument.
3. Opbrengsten en terugbetalingen uit hoofde van de financieringsfaciliteit met risicodeling, die is ingesteld op grond van Besluit 1982/2006/EG, en het op het beginstadium gerichte deel van de faciliteit voor snelgroeiende innovatieve bedrijven uit het MKB (FSIM), die is ingesteld krachtens Besluit 1639/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad²², worden toegewezen aan de opvolgende financiële instrumenten op grond van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020].

Hoofdstuk VII DESKUNDIGEN

Artikel 37

Aanstelling van onafhankelijke deskundigen

1. De Commissie en, waar van toepassing, de financieringsorganen kunnen onafhankelijke deskundigen aanstellen om voorstellen te evalueren of om advies of bijstand te verlenen met betrekking tot:
 - (a) de evaluatie van voorstellen;
 - (b) toezicht op de uitvoering van acties in het kader van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] en van eerdere onderzoeks- en/of innovatieprogramma's;
 - (c) de tenuitvoerlegging van het onderzoeks- en innovatiebeleid van de Unie en daaraan verbonden programma's, met inbegrip van Horizon 2020, evenals met betrekking tot het realiseren en functioneren van de Europese Onderzoeksruimte;
 - (d) de evaluatie van onderzoeks- en innovatieprogramma's;
 - (e) het ontwikkelen van het onderzoeks- en innovatiebeleid van de Unie, inclusief het opstellen van toekomstige programma's.

²² PB L 310 van 9.11.2006, blz. 15.

2. Onafhankelijke deskundigen worden gekozen op basis van de vaardigheden en kennis waarover zij moeten beschikken om de aan hen opgedragen taken te kunnen uitvoeren. Voorafgaand aan de aanstelling van onafhankelijke deskundigen die te maken krijgen met vertrouwelijke gegevens, is een adequaat veiligheidsonderzoek vereist.

Onafhankelijke deskundigen worden gezocht en geselecteerd op basis van uitnodigingen tot het indienen van individuele sollicitaties of uitnodigingen die aan daarvoor in aanmerking komende organisaties (zoals nationale onderzoeksagentschappen, onderzoeksinstituten of bedrijven) worden gericht met het oog op het samenstellen van een databank met kandidaten.

De Commissie of het betrokken financieringsorgaan kan, indien dit om gegronde redenen nodig wordt geacht, iemand met geschikte vaardigheden buiten de databank om selecteren.

Er worden adequate maatregelen genomen met het oog op het genderevenwicht en de geografische spreiding bij de aanstelling van onafhankelijke deskundigen.

De Commissie of het betrokken financieringsorgaan kan voor de aanstelling van onafhankelijke deskundigen het advies van adviesorganen inwinnen. In geval van grensverleggende ERC-onderzoek worden deskundigen door de Commissie aangesteld op basis van een voorstel van de wetenschappelijke raad van de ERC.

3. Bij de aanstelling van een onafhankelijke deskundige neemt de Commissie of het betrokken financieringsorgaan alle noodzakelijke maatregelen om te zorgen dat de deskundige ten aanzien van de aangelegenheid waarover hij dient te adviseren, niet met een belangenconflict wordt geconfronteerd.
4. De aanstelling van deskundigen kan geschieden in de vorm van een kaderaanstelling met een specifieke omschrijving van de taken die gedurende de gehele looptijd van Horizon 2020 van kracht blijft.
5. De namen van deskundigen die op persoonlijke titel zijn aangesteld en die de Commissie en de financieringsorganen hebben bijgestaan bij de tenuitvoerlegging van Verordening (EU) nr. XX/XX [Horizon 2020] en Besluit (EU) nr. XX/XX [het specifieke programma], worden minimaal één keer per jaar op de website van de Commissie of van het financieringsorgaan gepubliceerd. De namen van de deskundigen worden in overeenstemming met Verordening (EG) nr. 45/2001 verzameld, verwerkt en gepubliceerd.

Titel III

REGELS BETREFFENDE DE VERSPREIDING VAN RESULTATEN

Hoofdstuk I

SUBSIDIES

AFDELING I

RESULTATEN

Artikel 38

Eigendom van resultaten

1. De resultaten zijn eigendom van de deelnemer die de betrokken resultaten heeft gegenereerd.
2. Indien deelnemers aan een actie gezamenlijk resultaten hebben gegenereerd waarvan ieders aandeel in de werkzaamheden niet kan worden vastgesteld, worden die resultaten gezamenlijk door hen in eigendom gehouden. De gezamenlijke eigenaren stellen een overeenkomst op betreffende de verdeling en de voorwaarden voor de uitoefening van dit gezamenlijke eigendomsrecht met inachtneming van hun verplichtingen uit hoofde van de subsidieovereenkomst.

Tenzij anderszins bepaald in de overeenkomst betreffende de gezamenlijke eigendom, heeft ieder van de gezamenlijke eigenaars onder de volgende voorwaarden het recht om niet-exclusieve licenties, zonder recht op sublicenties, aan derden te verlenen ter exploitatie van de gezamenlijk in eigendom gehouden resultaten:

- (a) de andere gezamenlijke eigenaren moeten hiervan vooraf in kennis worden gesteld;
 - (b) de andere gezamenlijke eigenaren moeten een eerlijke en redelijke vergoeding ontvangen.
3. Indien werknemers of partijen die voor een deelnemer werkzaam zijn, aanspraak kunnen maken op de rechten op de gegenereerde resultaten, zal de betrokken deelnemer waarborgen dat deze rechten uitgeoefend kunnen worden op een wijze die verenigbaar is met zijn verplichtingen uit hoofde van de subsidieovereenkomst.

Artikel 39

Bescherming van resultaten

1. Wanneer resultaten geschikt zijn voor industriële of commerciële toepassing onderzoekt de deelnemer die eigenaar is van de betreffende resultaten de beschermingsmogelijkheden en zal hij die resultaten, indien dit haalbaar is en door de omstandigheden wordt gerechtvaardigd, voor een gepaste periode en met een passende territoriale dekking op adequate wijze beschermen, naar behoren rekening houdend met zijn legitieme belangen en de legitieme, met name commerciële, belangen van de overige deelnemers aan de betrokken actie.
2. Indien een deelnemer die een financiële bijstand van de Unie heeft ontvangen, resultaten die door hem gegenereerd zijn en die in aanmerking komen voor bescherming, om andere redenen dan de onverenigbaarheid met de nationale wetgeving of het recht van de Unie of een ontoereikend commercieel exploitatiepotentieel niet wenst te beschermen en de betreffende deelnemer met het oog op een dergelijke bescherming niet voornemens is om die resultaten over te dragen aan een andere entiteit die in een lidstaat of geassocieerd land gevestigd is, moet hij voorafgaand aan enige verspreiding van die resultaten de Commissie of het financieringsorgaan hiervan in kennis stellen. Namens de Europese Unie kan de Commissie of het financieringsorgaan de eigendom van deze resultaten overnemen en de noodzakelijke maatregelen nemen om deze adequaat te beschermen.

De betreffende deelnemer mag zijn toestemming uitsluitend onthouden als hij kan aantonen dat zijn legitieme belangen daardoor aanzienlijke schade zouden lijden. De resultaten mogen niet worden verspreid tot de Commissie of het financieringsorgaan een besluit daaromtrent heeft genomen dan wel besloten heeft om de eigendom over te nemen en de noodzakelijke maatregelen heeft genomen om de bescherming te waarborgen. In de subsidieovereenkomst zullen dienaangaande termijnen worden vastgesteld.

3. Indien een deelnemer die een financiële bijstand van de EU heeft ontvangen, afziet van de bescherming van de resultaten of geen verlenging van een dergelijke bescherming nastreeft om andere redenen dan een ontoereikend commercieel exploitatiepotentieel, zal hij de Commissie of het financieringsorgaan daarvan in kennis stellen zodat zij de betreffende bescherming vervolgens kunnen voortzetten of verlengen door de eigendom van de resultaten over te nemen. De betreffende deelnemer mag zijn toestemming uitsluitend onthouden als hij kan aantonen dat zijn legitieme belangen daardoor aanzienlijke schade zouden lijden. In de subsidieovereenkomst zullen dienaangaande termijnen worden vastgesteld.

Artikel 40

Exploitatie en verspreiding van resultaten

1. Alle deelnemers die financiële bijstand van de Unie hebben ontvangen, zullen naar best vermogen trachten om de aan hen toebehorende resultaten in een vervolgonderzoek of op commerciële wijze te exploiteren, dan wel zullen zij trachten om de betreffende resultaten voor die doeleinden door een andere entiteit te laten exploiteren, meer in het bijzonder door de resultaten overeenkomstig artikel 41 aan hen over te dragen of in licentie te geven.

In de subsidieovereenkomst kunnen aanvullende exploitatieverplichtingen worden vastgesteld. Alle aanvullende verplichtingen worden in het werkprogramma of in het werkplan vermeld.

2. Met inachtneming van de beperkingen als gevolg van de bescherming van de intellectuele-eigendomsrechten, veiligheidsvoorschriften of legitieme commerciële belangen, zal elke deelnemer de resultaten die hij in eigendom houdt zo snel mogelijk via adequate middelen verspreiden. In de subsidieovereenkomst kunnen dienaangaande termijnen worden vastgesteld. Indien een deelnemer niet voor de verspreiding van de resultaten zorgt, kan de Commissie of het financieringsorgaan de betreffende resultaten verspreiden.

In de subsidieovereenkomst kunnen aanvullende verspreidingsverplichtingen worden vastgesteld.

De resultaten die via onderzoekspublicaties worden gepubliceerd, zijn openbaar toegankelijk met inachtneming van de voorwaarden die in de subsidieovereenkomst zijn vastgesteld. Wat de verspreiding van andere resultaten betreft, met inbegrip van onderzoeksgegevens, kunnen in de subsidieovereenkomst voorwaarden worden opgenomen waarop in een open toegang tot dergelijke resultaten moet worden voorzien, met name met betrekking tot grensverleggend onderzoek in het kader van de Europese Onderzoeksraad alsmede op andere relevante gebieden.

De andere betrokken deelnemers dienen vooraf van elke verspreidingsactiviteit in kennis te worden gesteld. Na die kennisgeving mag een deelnemer bezwaar maken indien hij kan aantonen dat zijn legitieme belangen met betrekking tot zijn resultaten en background aanzienlijke schade zouden kunnen lijden. In dergelijke gevallen mag de verspreidingsactiviteit slechts plaatsvinden indien de nodige maatregelen zijn genomen om deze legitieme belangen te beschermen. In de subsidieovereenkomst kunnen dienaangaande termijnen worden vastgesteld.

3. Alle deelnemers brengen bij de Commissie of het financieringsorgaan verslag uit over hun activiteiten verband houdende met de exploitatie en verspreiding van resultaten. De deelnemers stellen de Commissie of het financieringsorgaan desgevraagd alle informatie en documenten ter beschikking die nuttig kunnen zijn voor monitoring- en verspreidingsdoeleinden. Te dien einde kunnen de Commissie of het financieringsorgaan zich laten bijstaan door onafhankelijke deskundigen.
4. Alle octrooiaanvragen, publicaties of andere verspreidingsactiviteiten (ook in elektronische vorm) verband houdende met de resultaten, moeten een verklaring bevatten, eventueel met gebruikmaking van visuele middelen, waaruit blijkt dat de betreffende actie financiële bijstand van de Unie heeft ontvangen. De formulering van die verklaring wordt in de subsidieovereenkomst opgenomen.

Artikel 41

Overdracht van resultaten en licentieverlening

1. Wanneer een deelnemer de eigendom van resultaten overdraagt, draagt hij tevens de verplichtingen uit hoofde van de subsidieovereenkomst aan de verkrijger over, met inbegrip van de verplichting om deze ook aan elke volgende verkrijger op te leggen.

Onverminderd de geheimhoudingsverplichtingen voortvloeiende uit de wet- en regelgeving in geval van fusies en acquisities, stelt de deelnemer die voornemens is om de resultaten over te dragen - indien er sprake is van andere deelnemers die nog steeds toegangsrechten tot de over te dragen gegevens hebben - de andere deelnemers vooraf van de overdracht in kennis en verstrekt hij voldoende informatie over de voorgenomen nieuwe eigenaar van de resultaten om de andere deelnemers in staat te stellen te analyseren wat het effect van de voorgenomen overdracht is op de mogelijke uitoefening van hun toegangsrechten.

Na de kennisgeving kan een deelnemer bezwaar maken tegen de eigendomsoverdracht als hij kan aantonen dat de voorgenomen overdracht een negatief effect heeft op de uitoefening van zijn rechten. In dergelijke gevallen kan de overdracht pas plaatsvinden nadat overeenstemming tussen de betreffende deelnemers is bereikt. In de subsidieovereenkomst kunnen dienaangaande termijnen worden vastgesteld.

Onverminderd het bovenstaande kunnen de andere deelnemers middels een voorafgaande schriftelijke toestemming afstand doen van hun recht op een voorafgaande kennisgeving en op bezwaar in geval van een overdracht van eigendom door een van de deelnemers aan een specifiek genoemde derde partij.

2. Mits gewaarborgd wordt dat alle toegangsrechten voor de resultaten uitgeoefend kunnen worden en dat aan alle aanvullende exploitatieverplichtingen is voldaan, kan een deelnemer die resultaten in eigendom houdt, licenties verlenen of op een andere wijze juridische entiteiten het recht geven om die resultaten, al dan niet op exclusieve basis te exploiteren.
3. Met betrekking tot resultaten die zijn gegenereerd door deelnemers die financiële bijstand van de Unie hebben ontvangen, kan de Commissie of het financieringsorgaan bezwaar maken tegen de overdracht van eigendom of tegen het verlenen van een exclusieve licentie aan derden die zijn gevestigd in een derde land dat niet geassocieerd is met Horizon 2020 indien zij van mening zijn dat de verlening of overdracht niet strookt met het belang van de ontwikkeling van het concurrentievermogen van de economie van de EU of niet in overeenstemming is met ethische beginselen of veiligheidsoverwegingen.

In dergelijke gevallen vindt de overdracht van de eigendom of het verlenen van de exclusieve licentie uitsluitend plaats indien de Commissie of het financieringsorgaan ervan overtuigd is dat er adequate waarborgen gehanteerd zullen worden.

Waar van toepassing kan in de subsidieovereenkomst vastgesteld worden dat de Commissie of het financieringsorgaan vooraf in kennis moeten worden gesteld van elke voorgenomen overdracht van eigendom of van elke voorgenomen verlening van een exclusieve licentie. In de subsidieovereenkomst zullen termijnen worden vastgesteld.

AFDELING 2

TOEGANGSRECHTEN VOOR BACKGROUND EN RESULTATEN

Artikel 42

Background

Deelnemers dienen de background verband houdende met hun actie te allen tijde in een schriftelijke overeenkomst vast leggen.

Artikel 43

Beginselen betreffende de toegangsrechten

1. Alle verzoeken tot het uitoefenen of afstand doen van toegangsrechten dienen schriftelijk te worden ingediend.
2. Tenzij anders is bepaald door de eigenaar van de resultaten of de background waarvoor toegang wordt verzocht, omvatten toegangsrechten geen recht om sublicenties te verlenen.
3. Deelnemers aan dezelfde actie brengen elkaar voorafgaand aan de toetreding tot de subsidieovereenkomst zo spoedig mogelijk op de hoogte van alle juridische of andere beperkingen op het verlenen van toegang tot hun background. Alle overeenkomsten die daarna door deelnemers over de background worden gesloten, moeten waarborgen dat de toegangsrechten uitgeoefend kunnen blijven worden.
4. Met het oog op de toegangsrechten kunnen eerlijke en redelijke voorwaarden ook vrij van royalty's zijn.
5. De beëindiging van deelname aan een actie is op geen enkele wijze van invloed op de verplichting van de betreffende deelnemer om toegang te verlenen onder de voorwaarden van de subsidieovereenkomst.
6. Indien een deelnemer met betrekking tot zijn verplichtingen in gebreke blijft en een dergelijk verzuim niet wordt gezuiverd, kan in de consortiumovereenkomst vastgesteld worden dat de betrokken deelnemer niet langer aanspraak op de toegangsrechten kan maken.

Artikel 44

Toegangsrechten voor de uitvoering

1. Een deelnemer heeft recht op de toegang tot de resultaten van een andere deelnemer aan dezelfde actie indien een dergelijke toegang voor eerstgenoemde noodzakelijk is om zijn werkzaamheden in het kader van de actie uit te kunnen voeren.

Dergelijke toegangsrechten worden vrij van royalty's verleend.

2. Een deelnemer heeft recht op toegang tot de background van een andere deelnemer aan dezelfde actie - met inachtneming van eventuele beperkingen op grond van artikel 43, lid 3 - indien een dergelijke toegang voor eerstgenoemde noodzakelijk is om zijn werkzaamheden in het kader van de actie uit te kunnen voeren

Dergelijke toegangsrechten worden vrij van royalty's verleend, tenzij door de deelnemers voorafgaand aan hun toetreding tot de subsidieovereenkomst anders is overeengekomen.

Artikel 45

Toegangsrechten voor exploitatie

1. Een deelnemer heeft recht op toegang tot de resultaten van een andere deelnemer aan dezelfde actie indien een dergelijke toegang voor eerstgenoemde noodzakelijk is om zijn resultaten te kunnen exploiteren.

Op basis van onderlinge overeenstemming wordt de toegang onder eerlijke en redelijke voorwaarden verleend.

2. Een deelnemer heeft recht op toegang tot de background van een andere deelnemer aan dezelfde actie - met inachtneming van eventuele beperkingen op grond van artikel 43, lid 3 - indien een dergelijke toegang voor eerstgenoemde noodzakelijk is om zijn werkzaamheden in het kader van de actie te kunnen exploiteren.

Op basis van onderlinge overeenstemming wordt de toegang onder eerlijke en redelijke voorwaarden verleend.

3. Een in een lidstaat of geassocieerd land gevestigde gelieerde entiteit heeft ten aanzien van de resultaten of background eveneens toegangsrechten indien een dergelijke toegang noodzakelijk is om de resultaten te exploiteren die door de partner gegenereerd zijn waaraan de entiteit gelieerd is, tenzij hieromtrent in de consortiumovereenkomst andere voorzieningen zijn getroffen.
4. Een verzoek om toegangsrechten op grond van de leden 1, 2 en 3 kan tot één jaar na de beëindiging van de actie worden ingediend. De deelnemers kunnen echter een andere termijn overeenkomen.

Artikel 46

Toegangsrechten voor de Europese Unie en de lidstaten

1. De instellingen en organen van de Europese Unie hebben met het oog op het ontwikkelen, uitvoeren en monitoren van het beleid en de programma's van de Unie recht op toegang tot de resultaten van deelnemers die financiële bijstand van de Unie hebben ontvangen. Dergelijke toegangsrechten zijn beperkt tot een niet-commercieel en niet-competitief gebruik.

De betreffende toegangsrechten worden vrij van royalty's verleend.

2. Met betrekking tot acties in het kader van de activiteit “Veilige samenlevingen” (binnen de specifieke doelstelling “Inclusieve, innovatieve en veilige samenlevingen”) hebben de instellingen en organen van de Europese Unie en de nationale instanties van de lidstaten met het oog op het ontwikkelen, uitvoeren en monitoren van hun beleid en programma's van de Europese Unie recht op toegang tot de resultaten van deelnemers die financiële bijstand van de EU hebben ontvangen. Onverminderd artikel 43, lid 2, omvatten die rechten ook het recht om derden toestemming te geven de resultaten bij overheidsopdrachten te gebruiken voor het ontwikkelen van capaciteiten op gebieden met een zeer beperkte marktomvang en een risico op een falende marktwerking, indien er sprake is van een zwaarwegend openbaar belang.

Een dergelijke toegang wordt vrij van royalty's verleend, behoudens bij overheidsopdrachten, waar die toegang onder nader overeen te komen eerlijke en redelijke voorwaarden zal worden verleend. De financiële bijstand van de EU die gebruikt is voor het genereren van de resultaten, zal volledig in aanmerking worden genomen bij het bepalen van die eerlijke en redelijke voorwaarden. Met betrekking tot vertrouwelijke informatie zijn de veiligheidsregels van de Commissie van toepassing.

AFDELING 3 SPECIFIEKE GEVALLEN

Artikel 47

Specifieke bepalingen

1. Bij acties waarbij sprake is van veiligheidsgerelateerde activiteiten, kunnen in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen, met name over wijzigingen in de samenstelling van het consortium, vertrouwelijke informatie, exploitatie en de overdracht en het in licentie geven van resultaten.
2. Bij acties die gericht zijn op de ondersteuning van bestaande of nieuwe onderzoeksinfrastructuren, kunnen in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen betreffende de gebruikers van de infrastructuur.
3. Bij grensverleggende onderzoeksacties in het kader van de Europese Onderzoeksraad kunnen in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen, met name over toegangsrechten, meeneembaarheid en verspreiding en inzake deelnemers, onderzoekers en de partijen die bij de actie betrokken zijn.
4. Bij opleidings- en mobiliteitssubsidies kunnen in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen over inspanningsverplichtingen van onderzoekers die profijt hebben van de actie, over eigendom, toegangsrechten en meeneembaarheid.
5. Bij coördinatie- en ondersteuningssubsidies kunnen in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen, meer in het bijzonder over eigendom, toegangsrechten, exploitatie en verspreiding.

6. Bij het mkb-instrument en bij subsidies door financieringsorganen die het mkb als doelgroep hebben, kunnen er in de subsidieovereenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen, meer in het bijzonder over eigendom, toegangsrechten, exploitatie en verspreiding.
7. Met betrekking tot de Kennis- en innovatiegemeenschappen van het EIT kunnen er in de subsidieovereenkomsten specifieke bepalingen worden opgenomen over met name eigendom, toegangsrechten, exploitatie en verspreiding.

HOOFDSTUK II TOEKENNING VAN PRIJZEN EN INKOOP

Artikel 48

Toekenning van prijzen

Prijzen kunnen uitsluitend toegekend worden indien de prijswinnaar akkoord gaat met de bijbehorende publicitaire verplichtingen. In het werkprogramma of in het werkplan kunnen specifieke verplichtingen worden opgenomen met betrekking tot exploitatie en verspreiding.

Artikel 49

Inkoop, precommerciële inkoop en overheidsopdrachten inzake innovatieve oplossingen

1. Tenzij anders is bepaald in de aanbestedingsoproep, zijn de gegenereerde resultaten in het kader van een actie die door de Commissie is aanbesteed, eigendom van de Europese Unie.
2. Met betrekking tot de precommerciële inkoop worden specifieke bepalingen in de contracten vastgesteld met betrekking tot de eigendom, de toegangsrechten en de licentieverlening om een maximaal effect van de resultaten te bewerkstelligen en oneerlijke voordelen te voorkomen. Een contractant die in het kader van een precommerciële inkoopactie resultaten genereert, is in ieder geval rechthebbende van de daaraan verbonden intellectuele-eigendomsrechten. De aanbestedende dienst heeft minimaal en vrij van royalty's recht op toegang tot die resultaten voor eigen gebruik en heeft het recht om niet-exclusieve licenties aan derden te verlenen of om die licentie door de deelnemende contractant te doen verlenen, teneinde de resultaten onder eerlijke en redelijke voorwaarden te exploiteren, evenwel zonder sublicentierecht. Indien een contractant er niet in slaagt om de resultaten binnen een bepaalde periode na de precommerciële inkoop zoals vastgesteld in de overeenkomst, te exploiteren, draagt hij de eigendom van de resultaten over aan de aanbestedende diensten.
3. Met betrekking tot overheidsopdrachten voor innovatieve oplossingen kunnen in de contracten specifieke bepalingen worden opgenomen met betrekking tot de eigendom, de toegangsrechten en de licentieverlening om een maximaal effect van de resultaten te bewerkstelligen en oneerlijke voordelen te voorkomen.

TITEL IV SLOTBEPALINGEN

Artikel 50

Intrekking en overgangsbepalingen

1. Verordening (EG) nr. 1906/2006 wordt met ingang van 1 januari 2014 ingetrokken.
2. Onverminderd lid 1 doet deze verordening geen afbreuk aan de voortzetting noch aan de wijziging, met inbegrip van de gedeeltelijke of volledige beëindiging van de betrokken acties, tot ze worden afgesloten, of van de bijstand die door de Commissie of de financieringsorganen is verleend op grond van Besluit (EG) nr. 1982/2006 of enige andere wetgeving die op 31 december 2013 op die bijstand van toepassing is en bijgevolg van toepassing zal blijven op de betrokken acties tot zij worden afgesloten.
3. Alle bedragen van het bij Verordening (EG) nr. 1906/2006 ingestelde deelnemersgarantiefonds zullen, evenals zijn rechten en verplichtingen, per 31 december 2013 worden overgedragen aan het Fonds. Deelnemers aan acties uit hoofde van het zevende Kaderprogramma die de subsidieovereenkomst na 31 december 2013 ondertekenen, storten hun bijdrage in het Fonds.

Artikel 51

Deze verordening treedt in werking op de derde dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel,

*Voor het Europees Parlement
De voorzitter*

*Voor de Raad
De voorzitter*